

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

3. Nec SS. Scripturæ. Matth. 20. Marci 10. Luc. 22. Roman. 13. 1. Petri 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

hæc consequentia Maimburgi: *Christus & Petrus liberi à tributo erant, ergo subijciebantur Casari?* cum potius contrarium deduci oporteret, videl: *Ergo non subijciebantur Casari.* Sed Maimburgus nec Religioni habuit, sententiam Evangelij truncare, & ea verba subtrahere, quæ rem totam declarabant, nec consequens inferre præmissis contrarium, perinde ac si diceret: *Solutet, ergo nox est.* Quod si concedamus, etiam Pontifices Romanos subiectos Casari fuisse, quoad ea, quæ res temporales, civilesque spectant, non idem sequitur, non posse in certis circumstantiis, & quando agitur de Ecclesia conservanda, Cæsares, Regesque deponere: nunquid enim Galli, Romanique, qui Pipinum & Hugonem, ac Carolum Magnum Imperio donarunt, legitimis Regibus subiacebant? & illis tamen ex sententia Maimburgi Regna abrogarunt. Deinde cum Pontifex Romanus declarat, subditos Principi hæretico, aut Ecclesiam persequenti juramento non amplius obstringi, cessat ea subiectio, & consequenter obligatio obsequendi. Sed & jus naturale defendendæ Religionis, & tot animas perituras, multo est antiquius, fortiusque jure subiectionis erga Principes Seculares; cessat ergo subiectio periclitante Religione. Ac denique potestas indirecta Pontificis Rom. in Principes, Regesque temporales, est verè Spirituales & Ecclesiastica, quippe gubernandæ Ecclesiæ, servandæque Religionis data, & Pontificio Characteri innexa; non ergo quoad hujus exercitium Imperatori Pontifex subiectus dici potest. Quemadmodum bona Ecclesiasticorum, quantumvis temporalia, quia tamen Ecclesiæ serviunt, nec quoad Dominium, nec quoad usum Principibus secularibus subiecta esse possunt. Nihil ergo probat Maimburgi argumentum.

III. *Opponitur IV.* Christus apud Matthæum (a) prohibet Apostolos omni dominatione illis verbis: *Scitis, quia Principes gentium dominantur eorum, & qui majores sunt, potestatem exercent inter eos; vos autem non sic.*

Resp. Hunc quoque Scripturæ locum Catholicis obijciunt Calvinistæ, ex quorum libris omnia ferè argumenta sua exseripsit Maimburgus, labori ut credo parcens, aut meliorum inopiâ. Contendebant Apostoli, quis in eorum Collegio Primatum obtineret & dabat.

(a) Matthæi c. 20. Marci 10. Lucæ 22. Maimb. cit. c. 27. f. 367.

dabaturque anam importunæ æmulationi duorum Piscatorum supplicatio, primas Sedes in Regno Christi experientium, mare interpellante. Christus, ut primas scintillas extinguat gliscantis ambitionis, monet illos officij ac professionis Apostolicæ, nec enim Regnum suum alijs Regnis simile esse, nec apparatu niti, pompaque seculari, nec Apostolos, eorūque Successores ad dominandum, imperandumque & regendam Rempublicam vocari, sed ad pascendas animas, prædicandum Evangelium, corrigenda hominum flagitia, evertendam Idololatriam, exercendasque omne genus virtutes, humilitatis præsertim & contemptus caducarum voluptatum. Quæ omnia verissima sunt, & nos quoque, has esse præcipuas partes Romani Pontificis constanter asserimus. Si verò Principes in hæresin labantur, & Religioni & animabus ingentem ac inevitabilem perniciem moliantur, non prohibet Christus, eos à Romanis Pontificibus coerceri, & gladium velut furentibus eripi; id enim cum ex Jure naturalis defensionis, ac officio Pastoralis consequatur, noluit hic Christus exprimere, cum potius comprimenda esset Apostolorum ambitio, quam novis facibus accendenda. Nulla est ergo hæc consequentia: *Status & dignitas Pontificia ac Apostolica ad gubernandam Ecclesiam, non verò ad dominatum terrestri Republica ordinatur. Ergo nunquam potest Regibus Ecclesiam persequemibus potestatem Regiam adimere, aut Subditos juramento solvere; imò contrarium potius inferri debuit: cum enim causa & cognitio Juramenti, quibus videl: casibus obliget, aut non obliget, sit spiritualis, & temporalis potestas subordinetur potestati spirituali, tanquam medium fini, sitque, spectatâ conditione humanâ, maxima connexio rerum spiritualium cum temporalibus, ac gubernandæ Ecclesiæ sit omnino necessarium Ecclesiæ hostes coercere (quemadmodum eadem est ars militaris, quæ cives munit, repellitque hostes) sequitur, ut concessâ supremâ potestate spirituali Ecclesiam gubernandi, concedi etiam debuerit potestas Regibus imperandi, eisque, si necessitas & periculum Religionis urgeat, exautorandi, non quidem absoluta & ordinaria, sed subsidiaria & eventualis, atque ut dixi ad casum puræ necessitatis restricta, idque juxta naturalia illa & communia prudentiæ axiomata, atque tories à Sacris Theologis, Jurisque-Consultis repe-*

repetita, vid. (a) *Cuiusque committitur principale, committitur & accessorium; & concessa alicui Jurisdictione conceduntur omnia, quæ ad illam necessaria sunt, & sine quibus exerceri illa efficaciter non potest.*

Opponitur V. Jubent sacræ Scripturæ, ad Romanos 13. (b) *Ut omnia anima (& consequenter etiam Pontifex Romanus) sublimioribus potestibus subiecta sit.* Et apud Matthæum: (c) *Ut reddantur quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt DEI DEO: ut obediamus Regibus etiam dyabolis, idque non solum propter iram, (d) sed etiam propter conscientiam.* Acceditque (e) exemplum Ecclesiæ primitivæ, quando vid. flagrante persecutione, & Christianis omnigenere tormentorum, vi dolisque ad cultum Idolorum adactis, nemo tamen contra legitimos Principes arma sumpsit, nemo cum illis de Imperio contendit, seque juramento solutum credidit. Neque id metu tribuas, aut paucitati Christianorum, aut quòd Principe Catholico carerent, quem sequerentur, quique Imperij Principibus bellum inferret. Nam qui poterant illi aut paucitate, aut metu cohiberi, qui non morti tantum, sed etiam pœnis morte acerbioribus tantà alacritate se offerebant? Illi bellum refugerent pro Religione, qui gladios, ignesque velut delicias amplexabantur? Audi Tertullianum: (f) *Si hostes exertos, non tantum vindices occultos agere vellemus, deesset nobis vis numerorum & copiarum? vestra omnia implevimus, urbes, Insulas, castella, castra ipsa, sola vobis reliquimus: templa; cui bello non idonei, non prompti fuissetus, & non impares copijs, quæ libenter trucidamur? Eodem modo sæviente hæresi Arrianâ, & Neronom ac Deciorum crudelitatem æquante, & quando rerum in Occidente Catholicis potiebantur, sub Imperatoribus Constantio & Valentiniano æquè Catholicis, deerant illis arma, vires Ducisque copiarum, quas Valenti & Constantio opponerent? & tamen quando nec causa, nec vires, Ducisque Catholicis aberant: & tempus vindicandæ Religionis: quis de Imperatoribus dejicientibus, solvendisque subditis juramento cogitavit? non ergo Pontifices Romani id sibi licere credebant; nam si crederent licere, cur non eodem modo illi Decios, Neronos, Constantios, Valentisque,*

quo

(a) S. Thom. 3. p. q. 59. a. 4. & L. fin. ff. de off. ejus, cui mand. jurisd. & l. 2. de jurisd. omn. Jud. & c. præterea de off. Jud. deleg. V. Reg. Sacerd. à fol. 236. (b) Rom. 13. (c) Matth. 22. (d) Et I. Petri 2. (e) Maimb. cit. c. 27. f. 369. (f) Tertul. in apolog. c. 87.

quo nuperi Pontifices Fridericos, Henricosque persequerentur? aderat enim pars, imò æquior causa protegendæ Religionis, nec vires minores.

Resp. Sententiæ S. Scripturæ quod attinet, generales illæ sunt, nec se ad casum adeò specialem & extraordinarium, de quo nos loquimur, extendunt. Quòd enim Principibus obediendum sit, omnique cultu ac reverentiâ, quamvis dyscoli impijque, profecti, nemo dubitat, nemo negat; imò ipsi Summi Pontifices, cum adhuc quoad temporalia Imperatoribus subderentur, summâ illos reverentiâ observabant, adeò ut Stephanus II. in Epistola (a) ad Pipinum, *se ejus vestigijs advolvi*; Gregorius (b) verò Magnus in Epistola ad Mauritium; *se vermem, pulverem, cineremque* profiterentur; non hic facis reverentiæ & obsequio datum? Cæterum, ut etiam supra notavimus, generales illæ locutiones nihil casui derogant, de quo nos loquimur. Quemadmodum enim generalia illa præcepta: *Ego autem dico Vobis, omnino non jurare: non occides: non furtum facies*, non extenduntur ad casus necessitatis, & naturalis defensionis, ita neque ad casum, de quo agimus; quæ enim major necessitas, aut quæ justior defensio, quam animarum, quam fidei & Religionis? *Cur ergo non etiam antiqui Pontifices hæc potestate usi sunt?* *Resp.* Nullum esse argumentum à negativis, multa enim olim facta non sunt, idque ex certis causis, quæ tamen fieri alioquin potuissent. Nec Decius, nec Diocletianus, nec Titus, nec alij retrò Imperatores Constantinopoli Regiam fixerant, num idè nec Constantinus id potuit? Sic olim Episcopi & Pontifices in commune vivebant, nec distinctis suisque Patrimonijs instructi erant, nec etiam à solo Clero, multòque minùs à solis Canonicis eligebantur; num ergo aliter vivere, eligique non poterant? Fateri ergo oportet, multa olim, quæ fieri poterant, facta non esse. Eodem modo, quòd olim Constantios, Valentes, aliòsque impios persecutores Pontifices tulerint, nec eos diris percusserint, (quod utique poterant, neque Maimburgus negabit.) multòque minùs Imperijs exuerint, dubium non est, ob magnas, gravesque causas fecisse, præsertim pejo- rum metu, & exili, quod temporalia spectat, Pontificum majestate, quòdque nulla spes alluceret imperata exequendi; nam & immensa

Ffff tunc

(a) Steph. II. epist. 4. ad Pipin. (b) Greg. M. epist. 62. ad Mauriti.

tunc erat Imperatorum potestas, aut toto, aut mediâ Orbis parte dominantium, promptisque exercitibus, militiæ ac pugnae paratis; ergo tunc temporis aut non decuit, aut non oportuit, aut non expedit, multoque tutius ferre & expectare, quam hostes & fortiores excire inutili ac noxiâ vindictâ. Alioquin si hoc exemplum antiquitatis aliquid urgeat, quo jure ex sententia Maimburgi Franci Pipino & Capeto, Romani Carolo Imperium detulere, ipsique acceptarunt? si nefas hoc fuit, nunquam pejùs, quàm in Gallia & à Gallis peccatum. Sed & illud huc facit, quòd non olim tantum, sed hoc etiam tempore, quando Summi Pontifices hanc sibi in Reges & Imperia potestatem convenire putant, multos tamen hæreticos Principes tolerant, nullisque eos pœnis nec sacris, nec profanis insectantur, nec subditos Juramento absolvunt, idque aut metu pejorum, aut quia credunt se frustra conaturos, quamvis multi, potentisque Catholici Principes non desint, quorum armis uti possent; nec propterea sequitur, arbitrari modernos Pontifices, se hâc potestate uti non posse; ita non sequitur, & antiquos Pontifices id arbitratos esse, qui ob similes causas censuris, pœnisque abstinabant, non quòd causæ aut potestas, sed quòd tempus abesse, nam navigatio non omni vento opportuna.

IV. *Opponitur VI.* Obedientia, (a) quam subditi Principibus debent, juris divini est, & à DEO imperata, non ergo dispensare, eamque solvere Pontifices possunt, ut sæpe in sacris Canonibus definitum est, docentque illis verbis sacrae Scripturæ: *Quod Deus conjunxit, homo non separet.* Alioquin auctoritate Pontificum etiam matrimonia laxari possent.

Resp. Observabit lector, promississe Maimburgum, se argumentationibus non usurum, & consultò quidem, nihil enim eo infelicius, cum argumentari incipit; cum historiam texit, evolvitque præterita & olim facta, fallit quidem, sed observari nisi ab eruditis non potest, & quibus libri & otium est percurrendi antiqua. Cum verò philosophari incipit, rationesque deponere ex suo contextas, adeò aberrat, ut nemo non noceat, videatque, aut indo-

(a) Maimb. cit. cap. 27. fol. 372. (b) e. sunt quidam 25. q. 1. c. litteras de restitut. Spoliat. c. super eo 4. de usur. S. Thom. 1. 2. q. 97. a. 4. ad 3. & quodl. 4. q. 8. a. 3. vide Reg. Sacerdot. f. 560.